

Eerst meer melk per koe, dan pas meer koeien voor Bart De Koker

Melken zonder zorgen

Geen ongebreidelde groei, maar wel stapsgewijs uitbreiden. Zo ziet Bart De Koker uit Baarddegem de toekomst voor zijn bedrijf. Hij blijft desondanks voorstander van marktregulering. 'Zomaar onbegrensd groeien werkt niet.'

tekst **Annelies Debergh**

Groeien met kleine stapjes. 'Zoals mijn ouders en grootouders dat hebben gedaan, zo wil ik ook mijn toekomst tegemoet zien.' Wie het bedrijf van Bart De Koker bezoekt, krijgt een nuchter verhaal te horen. Na zijn vader Eugeen en moeder Annie is hij de vierde generatie melkveehouders in Baarddegem. 'Het lijkt of de sector neerkijkt op bedrijven met een

bewuste keuze om niet of slechts traag te groeien. Landbouw is een verhaal geworden van groot, groter, grootst. Daar wil ik bewust niet in meegaan. Geef mij maar een gewoon gezinsleven met de ruimte en de tijd om ook eens iets anders te doen buiten het bedrijf.'

Samen met zijn vrouw Melissa Pyck (29), die ook deeltijds buitenshuis werkt, en

kinderen Robbe (5) en Arne (1) heeft Bart De Koker (32) een melkveebedrijf met 90 melkkoeien en 77 hectare land. Op termijn ziet hij dat uitkomen bij 120 stuks, niet meer. 'Ik wil graag op een geleidelijke manier kunnen groeien. De stal over enkele jaren met tien meter uitlengen bijvoorbeeld. Zo blijven ook alle productiefactoren in een goed evenwicht. Ik hoef niet het grootste bedrijf te hebben. Een leefbaar inkomen met leefbare arbeid is voor mij voldoende.'

Streven naar meer melk

Met zijn huidige veestapel van 90 melkkoeien melkt Bart De Koker gemiddeld 9410 kg melk met 4,46% vet en 3,52% eiwit. 'Het rendement is het belangrijkste. Een hogere productie zie ik daarom als eerste actiepoint voor mijn bedrijf.'

De melkveehouder is daarbij overtuigd van het nut van een goede kalveropfok. 'Alles start met goede kalveren en een goede kalveropfok.' De eerste maand verblijven de jongste kalveren in individuele hutten, in de groep krijgen ze tot de leeftijd van twee maanden melk. 'Ze krijgen hooi, krachtvoer en eigengeteelde spelt.' Jaarlijks verbouwt hij 1 hectare spelt. 'Ik probeer ook bij de melkkoeien met zoveel mogelijk eigengeteelde grondstoffen te werken. Zo krijgen de koeien ook tarwe en ccm in het rantsoen.'

Het teeltplan omvat naast aardappelen voor thuisverkoop enkel ruwvoertelent. Zo verbouwt de melkveehouder naast 35 hectare gras en ruim 2 hectare gras-kla-ver, nog 30 hectare mais, 4 hectare winter-tarwe en 1 hectare spelt. In de zomer gaan de koeien ongeveer vijf uur per dag naar buiten. Daarnaast komt een gemengd rantsoen met 24 kg maiskuil aangevuld met 8 kg voordroogkuil, 5 kg bierbostel, 2 kg soja, 1 kg ccm, 1 kg tarwe en mineralen, natriumbicarbonaat en voederkrijt. Ook het jongvee vanaf zes maanden krijgt dezelfde ruwvoermix voorgeschoteld. Het oudere jongvee krijgt het restvoer van de

koeien aangevuld met hooi, mais, een fractie sojaschroot en mineralen. 'Ik vind het belangrijk om de koeien dagelijks vers voer aan te reiken en ik maak er ook een gewoonte van om het voer overdag regelmatig bij te schuiven. Het zijn allemaal kleine maatregelen met de bedoeling om nog beter te melken.'

In de eerste honderd dagen van de lactatie krijgen de koeien nog extra krachtvoer, weliswaar een beperkte hoeveelheid. 'Tot honderd dagen na kalven krijgen hoog-productieve koeien nog maximaal 2,5 kg krachtvoer extra, voor vaarzen ligt de grens op 1 kg. We denken op deze manier economisch te voeren.' Oudere koeien krijgen bij de start van de lactatie soms vijf tot zes dagen propyleenglycol toegediend. 'Die extra gift zorgt ervoor dat die koeien beter opstarten bij het begin van de lactatie. Door de toediening te automatiseren valt er nog winst te rapen, denk ik. Dan kun je propyleenglycol beter doseren en langer geven.'

Stappentellers staan eveneens op het verlanglijstje. 'De huidige tussenkalf-tijd van 410 dagen wil ik laten zakken. Ook al doe je nog zo hard je best om de tocht-detectie

Bart De Koker

In bedrijfsontwikkeling kiezen Bart en Melissa De Koker-Pyck bewust voor stapsgewijze groei. In de toekomst wil het bedrijf richting 120 melkkoeien.

Aantal koeien:	90
Melkproductie:	9410 4,46 3,52
Hoeveelheid land:	77 hectare
Neventak:	aardappelteelt

te optimaliseren, er blijven koeien tussenlopen die je niet op tijd tochtig ziet. Door in stappentellers te investeren hoop ik de tussenkalf-tijd toch terug te dringen.' Tot slot komt ook een mestrobot ter sprake. 'Momenteel maken we de boxen en de roosters twee keer per dag schoon. Maar ook daar zou het in een ideale situatie nog

Links: melkveestal met open front en drie rijen ligboxen voor de huisvesting van 90 melkkoeien

Onder links: het melken in de 2x8 zij-aan-zijmelkstal gebeurt met melkershandschoenen en voordippen

Onder rechts: kalverhutten voorzien in de huisvesting van de kalveren tot een maand

De oude melkveestal kreeg na aanpassing een nieuwe functie als jongveestal

beter zijn om het meer te doen. Schone, droge roosters zorgen voor schone, droge klauwen en dat komt de koeien ten goede.' Het bedrijf bekapt twee keer per jaar alle koeien; tussentijdse probleemkoeien pakt Bart De Koker zelf aan. 'De klauwen worden ook maandelijks behandeld tegen mortellaro.' Doordat een klauwbad plaatsen in de praktijk moeilijk past, gebeurt dat aan het voerhek. 'Ik zet de koeien dan allemaal vast en spuit eerst de klauwen schoon. Daarna behandel ik de klauwen met een product.'

Bart De Koker spreekt over een investering van 25.000 euro voor mestrobot, stappentellers en extra doseerapparaat voor de propyleenglycol samen. 'Met kleine maatregelen denk ik dat ik duizend liter meer zou moeten kunnen melken met dezelfde melkkoeien. Duizend liter extra per koe voor een investering van 25.000 euro. In mijn ogen ligt daar momenteel de grootste mogelijkheid voor groei.'

Fokkerij als fundament

Naast een gedegen management hecht Bart De Koker veel belang aan de stierkeuze op zijn bedrijf. 'De stierkeuze gebeurt in de stal en daarom nodig ik fokkerijadviseurs ook in mijn stal uit. De stierkeuze wordt altijd op de voergang besproken. Fokkerijadviseurs moeten kunnen zien en voelen welk type koe ik na wil streven.' Het doel is om gezonde koeien met goede benen en uiers te fokken. 'Ik melk nog enkele roodbonten, maar hou vast aan zwartbont holstein', klinkt het resoluut. Naast kwaliteitsvolle benen en uiers hoort een goede score voor uiergezondheid tot de belangrijkste uitgangspunten voor fokkerij. Stieren als Cricket, Atlantic en G-Force passen in dat plaatje en ook Bernini, Sheriff, Alta Reno, Baxter, Superpower en Lavanguard zijn gebruikt. De stierkeuze is gebaseerd op het stieradviesprogramma SAP van CRV. Al naargelang de eigen ervaringen met een koe wordt soms van het advies afgeweken. 'Fokkerij legt de basis. Eerst een goede basis en een goed exterieur en dan is het aan de boer om zo veel mogelijk uit dat kalf en later die koe te halen.'

De openfrontstal, gebouwd in 2008, is opgebouwd uit drie rijen ligboxen. Het melken gebeurt in een 2x8 zij-aan-zijmelk-stal. Van elke koe worden de spenen voorgeschuimd en met wegwerpdoeken gereinigd. 'We melken al twintig jaar met

melkershandschoenen', vult Bart De Koker nog aan. Hij streeft zichtbaar naar zo veel mogelijk hygiëne in de melkstal. 'De uiers houden we netjes door maandelijks te uierbranden. De staarten worden dan ook kort geschoren. Ik hou van propere koeien in de melkstal.'

Bewuste afzet van melk

Zuivelfabriek Milcobel neemt de melk af, maar op het ouderlijk bedrijf in Baardegem-dorp staat een melkautomaat gecombineerd met aardappelverkoop. Bart De Koker is hoe dan ook voorvechter van eerlijke prijzen richting de boer en dat maakt dat hij actief is binnen de European Milk Board, maar ook participeert in het melkafzetkanaal Fairebel. Fairebel is een initiatief van en door melkveehouders om melk via een eigen afzetkanaal te vermarkten. Het merk genereert zo extra inkomsten voor de veehouder. 'Het geeft geen zin om zomaar melk te produceren. Op dit ogenblik is de boer pas munt om de economie draaiende te houden. Daar kunnen we als sector alleen maar van wegkomen door vraag en aanbod weer beter op elkaar te leren afstemmen.'

In die zin is Bart De Koker voorstander van marktregulering. 'Het interesseert me niet of groei op dat moment dan weer geld gaat kosten. Als marktregulering betekent dat groei geld kost, dan kun je dat ook incalculeren in je project. Zomaar onbegrensd groeien werkt niet.' Voor zichzelf heeft Bart De Koker goed nagedacht over groei. 'We kunnen nog in de lengte wat bijbouwen of bijvoorbeeld de stal spiegelen. We hebben bij de bouw alle mogelijkheden open willen houden.' Maar wel een groei in kleine stappen. Bart De Koker glimlacht. 'Ik wil wel koeien melken, maar ik wil ook nog gerust kunnen slapen.'

Het gemengde rantsoen is zo veel mogelijk op eigengeteeld ruwvoer gebaseerd

